

TALVISOTA KUHMOSSA

2./JR27 SOTAPÄIVÄKIRJAN KUHMON RINTAMALTA

Alkuperäisestä sotapäiväkirjasta luettavaan muotoon muokannut

Matti Halonen 2015

P 3576**2./JR 27****SOTAPÄIVÄKIRJA****17.1.1940 – 5.3.1940**

2./JR 27 perustettiin Kemissä YH:n aikana Perä - Pohjolan miehistä, osaksi JR 27 sen ensimmäistä pataljoonaa. Joulukuun 1939 ensimmäisinä päivinä komppania siirtyi pataljoonan mukana Suomussalmelle, josta voittoisten Suomussalmen taistelujen jälkeen komppania siirrettiin 20.1.1940 Kuhmon rintamalle.

17.1.1940		Komppania jatkoi varustelutöitä Suomussalmella. Vihollisen lentokoneita ei ollut liikkeellä.
18.1.1940		Samaa kuin edellisenäkin päivänä.
19.1.1940		Lepoa ja valmistautumista muuttoa varten.
20.1.1940		Komppania siirtyi Hyrynsalmelle päin.
21.1.1940	03.00	Komppania lähti autoilla matkalle Kuhmoon. Välillä viivyimme päivän Sotkamossa, josta jatkoimme matkaa klo 16.00. Perille saavuimme klo 21.00.
22.1.1940		Lepoa
23.1.1940		Samoin.
24.1.1940	02.00	Yksi ryhmä lähti teltojen tekoon tulevaan majoituspaikkaan.
	22.50	Komppania lähti Lammasperän kylästä (Kämärästä) Kesseliin.
25.1.1940	06.00	Komppania saapui perille. Pienen tauon jälkeen asetettiin lähivarmistus ja komppania kunnosti puolustusasemansa.
26.1.1940	03.30	Komppania lähti Kälkäsenjärven pohjoisrannalle.
	05.50	Komppania majoittui teltoihin. Laitettiin varmistus ja asetettiin muun muassa kenttävartio. Saatiin saunoa pitkästä aikaa.
27.1.1940		Lepoa. Vihollisen lentoase oli toiminnassa.
28.1.1940		Lepoa vihollisen lentoase oli toiminnassa.
29.1.1940	04.00	Komppania lähti Saunajärven itäpuoliseen maastoon ja majoittui sinne. Rykmenttimme katkaisi ”ryssän” tieyhteyden ilman vastustusta. Vihollisen lentoase toimi vilkkaasti.

- 30.1.1940 12.00 Komppania lähti Saunajärven pohjoispuoliseen maastoon, missä joutui kosketukseen vihollisen kanssa. Väepeli Posti haavoittui. Sai jotakin kuulun aiheuttamaa silmäänsä.
- 31.1.1940 Oltiin kosketuksessa vihollisen kanssa. Kenttätykistön keskitys sekoitti asemamme. Sotamies Kyrö haavoittuivat rintaan ja sotamies Kekäläinen menetti kuulonsa vähäksi aikaa, mutta selvisi siitä. Lauri Kehusmaan polvi katkesi poikki kranaatista. Lentoase toimi myös aamulla.
30 päivän aamulla lähtenyt Lammassaaren partio ei ole vielä palannut takaisin.
- 19.00 Partio Lammassaari palasi takaisin.
- 1.2.1940 Entiset asemat. Vihollisen tykistö ampuu edelleen. Jumiin vaihdettiin miehistö ja johtaja. Siellä olevan osaston vahvuus on yksi upseeri, kaksi aliupseeria ja kaksi ryhmää. "Hek" on tilapäisesti Saunajärven pohjoispuolella tukemassa "Jam" pataljoonan etenemistä järvikannaksen tasalle.
- 2.2.1940 Komppaniasta lähti vänrikki Vaaranniemen partio, vahvuus 1+4+13, pääkohdeena tie minne pääsikin. Tämän jälkeen myös komppania hyökkäsi tielle ja saavutti sen. Taisteltuaan tiellä jonkin tunnin ajan, komppania vetäytyi pois. Tämän jälkeen "Jamin" pataljoona saavutti sen tasan, joka oli noin 500 - 600 metrin päässä siltä linjalta minkä sen piti saavuttaa.
Tappiot: Kaatuivat korpraali Tauno Posti, sotamiehet Yrjö Kempainen, Vilho Arola ja Eino Kääriäinen. Harhakuulasta haavoittui väepeli Tilpus jalkaan, sotamiehet Väinö Kekäläinen ja Väinö Engsröm käteen, Eino Haapaniemi jalkaan, Lennu Kahma korvaan, Jooseppi Romppainen ja Suomela kranaatista jalkaan ja toinen päähän.
Pioneeriryhmä, vahvuudeltaan 1+6, on ollut "Hekin" käytössä 30.1 – 2.2.1940 välisen ajan, korjaillet esteitä ja tehden miinoituksia
- 22.30 Koko komppania lähti Löytövaarantielle.
- 3.2.1940 04.00 Komppania saapui LV.
- 06.00 Komppania lähti karkottaakseen sieltä pienen vihollisen hiihto-osaston.
- 10.30 Komppania saapui teltoille tuhottuaan mainitun vihollisosaston. Vihollisen lentoase oli vilkkaassa toiminnassa. Tappiot olivat vähäiset.
- 4.2.1940 Aamupäivällä levättiin.
- 14.00 Kaksi joukkuetta lähti puhdistamaan korsuja Löytövaarasta noin 500 metriä länteen, maantien varrelta.
- 5.2.1940 00.20 Vänrikki Salmelanlahti haavoittui. Yö oltiin tulilla. pakkasta on ollut 3-5.2.1940 välisenä aikana noin 30 astetta ja ylikin. Päivä kului asemataisteluissa.
- 08.00 Sotamies Niskala kaatui. Luoti oli läpäissyt pään. "Lossin" komentaja antoi "Hakin" joukkoja ja lupasi miestenä sekä lisäksi kaksi joukkuetta muista yksiköistä tien katkaisutehtävään Löytöharjusta itään päin.
- 6.2.1940 Komppania siirtyi Ukonvaaraan ja yöpyi sinne.
- 7.2.1940 Aamulla komppania siirtyi Lehtovaaran kautta Saunajärven pohjois-sivulle ja

ja majoittui sinne.

- 8.2.1940 Tiedustelun jälkeen komppania hyökkäsi korsuja vastaan ja vetäytyi sitten takaisin. Sotamies Niinimäki kaatui ja sotamies Huttu haavoittui.
- 9.2.1940 Aamulla hyökkäsi "Hekki" tien eteläpuolella kahdessa linjassa, vänrikki Vakkala etulinjassa ja Vaaranniemi toisessa. Vetäytyivät hyökkäyksen jälkeen taas asemiinsa taakse. Taistelussa kaatui "Hekin" päällikkö luutnantti Kattainen, korparaali N Posti, sotamiehet Heikkilä A, Marttinen Eino, Böök Kalle, Tigersbeg Eemeli, Torvinen Väinö ja Saari Aarne. Myös "Akin" kersantti Pönttöjä kaatui. Haavoittuivat sotamies Pylkkö Jaakko, vääpeli Lehtinen, sotamiehet Parpala Eemeli, Haataja Pauli, Lungreen B, Anttila Eino, Rankinen, Meiskonen Matti, Ollila Antti, Lappi H ja alikersantti Aho.
- Komppanian päällikkönä edellisen kaaduttua on toiminut luutnantti Kärkäs. Hän sai samalla ylennyksen 31.1.1940 alkaen. Vänrikki Vakkala kaatui 31.1.1940 alkaneella retkellä kun hänen olisi pitänyt ottaa komppania komentoonsa. Vangeilta saaduilla merkeillä hankkivat meille elintarvikkeita sitä mukaa kun niitä mieli tekee.
- 10.2.1940 Taistelua vihollisen korsuja vastaan.
- 11.2.1940 Samaa. Alikersantti A Bisi haavoittui.
- 12.2.1940 Samaa. Alikersantti Eino Rajanen haavoittui.
- 13.2.1940 Samaa. Korpraali Matti Koskenranta haavoittui.
- 14.2.1940 Samaa.
- 15.2.1940 Samoin. Niilo Hamari kaatui.
- 16.2.1940 Samoin. Tauno Haataja kaatui ja Hietämäki haavoittui.
- 17.2.1940 Komppania siirtyi Kälkäsenjärven pohjoisrannan maastoon 18.2 vastaisena yönä.
- 18.2.1940 - 19.2.1940 Komppania varmisti huoltotietä. "Hekki" sai täydennyksenä kolmattakymmentä miestä.
- 20.2.1940 16.00 Komppania siirtyi Kylmäjärven länsipään maastoon. Komppania siirtyi Kuusijokilinjalle avustamaan JR 65:ttä.
- 21.2.1940 Samoin. Sotamies Hajakylä haavoittui. Komppania sai täydennyksenä vänrikki Segerstrolen joukkueen.
- 22.2.1940 lepoa Vähäistä tiedustelutoimintaa. Vihollisen ilma-ase oli vilkkaassa toiminnassa, samoin kuin eilen.
- 23.2.1940 Vähäistä tiedustelutoimintaa ja lepoa. Vihollisen lentotoiminta ei ole ollut vilkasta.
- 24.2.1940 Samoin.

- 25.2.1940 16.00 Vänrikki Vääränniemi ja ensimmäinen joukkue lähti varmistamaan Kuusijärvelle ja tuhoamaan kahta pataljoonaa Löytövaarasta kaakkoon, jotka ovat sinne tulossa rajan takaa. Muuten tiedustelutoimintaa. Vihollisen ilma-ase oli vilkkaassa toiminnassa. Lensivät myös yöllä.
- 18.00 Kersantti Valoja lähti kahden ryhmän kanssa Kuusijärvelle kenttävartioon.
- 26.2.1940 11.00 Vänrikki Vaaranniemi palasi Kuusijärveltä. Ei erikoista.
- 16.30 Kolmas joukkue lähti Kuusijärvelle, johtajana vänrikki Vesman. Joukkue sai taistelutehtävän. Vihollisen lentoase oli toiminnassa myös yöllä. Muutoin suoritettiin partiotoimintaa.
- 27.2.1940 Vänrikki Vesman palasi. Joukkue oli käynyt Kuusijärven kenttävartiosta, jonne oli edenneet vihollisosaston miehet. Miehet olivat lopen uupuneita.
- 11.00 Kersantti Valojan kenttävartio palasi Kuusijärveltä. Se oli perääntynyt ylivoiman teiltä. Myöhemmin meikäläiset miehittivät kenttävartion. Vihollisen lentoase oli toiminnassa. Muuten suoritettiin partiotoimintaa.
- 17.00 Vänrikki Vaaranniemi ja I joukkue saivat tehtäväksi kiertää Kuusijärven takaa Havukan ja Hiilikon maastoon, ottamaan siellä selvää vihollisen huoltoteistä ynnä muusta. ”Ryssän” kovaääninen oli toiminnassa. Mainitsivat muun muassa JR 27 rykmenttiä urhoollisuudesta ynnä muusta.
- 28.2.1940 Partioimintaa.
- 09.00 II joukkue, luutnantti Kärkkäisen johtamana, lähti Kylmäjärven länsipuolelle, estämään vihollisen tunkeutumisen. Korpraali Niemimäki sekä sotamiehet Mäkäpäinen sekä Karppinen kaatuivat ja alikersantti Karjalainen ja sotamies Savolainen haavoittuivat.
Aukusti Karhunen ja yksi konekivääri on alistettu ”Hekille” tähän tilanteeseen. Vänrikki Vaaranniemi joutui Löytövaaran tien eteläpuolelle ottamaan vastaan vihollisia. Se joutui vihollisen keskityksestä. Vänrikki Vaaranniemi ja kersantti Väinö Kekonen haavoittuivat. Tarkemmat tiedot myöhemmin.
- Vänrikki Vaaran loppukomppaniasta Silmälammella varmistustehtävässä, asemasota. Paitsi ei Vaaranniemi. Varmistus sillä.
- 14.00 Vänrikki Vaaranniemi palasi Kuusijärven itäpuolisesta maastosta, missä olivat kosketuksessa vihollisen kanssa. Sotamies Väinö ..... eps kaatui ja jäi sinne.
- 1.3.1940 Samoin. Hyökkäystä vähän. Tappioita: Kaatuivat, korpraali A Leskinen, alikersantit O Mattila ja Vilho Hiltunen.
- 2.3.1940 Hyökkäys jatkui ja samalla paransimme asemiamme.
- Haavoittuivat:
Jaakko Penttilä, Kurki, Heimo Hamari, Kustaa Koivusaari, V Marttila, A Päivärinta, M Hartikainen, A Juvonen, O Pitkänen, A Jusola, O Häkkinen, E Koskenkorva, V Parviainen, V Mörtti, J Leinonen ja J Leinonen.
Katuivat: Hulkko ja A Turpeinen.
- 3.3.1940 04.00 Tilanne jatkui samana. Pataljoonan komentajalta saimme käskyn, jossa meidän komppanian tehtävänä oli yhtyä meistä oikealla olevan komppanian

hyökkäykseen.

06.30 Aloitimme hyökkäyksen. Aamun valjettua aloittivat oikealla olevat komppaniat hyökkäyksen, mutta saivat niin voimakkaan tulen vastaansa, että eivät päässeet etenemään. Meidän komppanian lohkolla kehittyi taistelu hyvin kuumaksi, ”ryssät” yrittivät murtautua puolustuslinjamme lävitse ja siinä touhussa taistelu kehittyi käsikranaatin heitto etäisyydelle. Meiltä haavoittui kymmeniä miehiä niin, että syntyi aukkoja meidän puolustukseemme. Jouduimme hakemaan toimitusjoukkueen ja V.P. miehiä vahvistamaan puolustusta ja niin säilytimme asemamme.

Haavoittuivat: H Lammassaari, M Lukkarila, E Anttila, V Räsänen, Y Romppainen.

4.3.1940

Aamun valjettua ”ryssät” aloittivat uuden hyökkäyksen. Yön aikana olivat meistä oikealla oleva JR 65:n 9.K:n miehet aukaisset aukon, josta ”ryssiä” oli pursunut ja päässyt meidän sivustaan alkaen sieltä tulittaa meidän asemiamme. Painostus oli siksi voimakas, että meidän täytyi siirtyä taakse joitakin satoja metrejä ja ottaa sieltä asemat. Siinä puolustimme jonkin aikaa. Iltapäivällä aloimme taas hyökkäämään ja valtasimme entiset asemamme takaisin. Myöhemmin illalla saimme ankaran tykistökeskityksen asemiimme, jonka vaikutuksesta muutimme taakse entisiin asemiimme. Menetimme siinä monta miestä haavoittuneina ja kaatuneina. Ilta oli rauhallisempaa.

Haavoittuneita: O Poikela, Matti Parpala, Reino Leppiaho, Juho Piispanen, Y Marttila, Erkki Kehusmaa ja Kalle Niemi.

Kaatuivat: Viljo Pekkala, Kusti Koivusaari, Väinö Valaja, Yrjö Miettunen ja Toivo Nieminen.

Sotapäiväkirja päättyy.

2./JR 27

Koskee : 2./JR 27:n Sotapäiväkirjaa.

2./JR 27:n sotapäiväkirjat ovat seuraavien asianomaisten hallussa:

Ajalta 7.12.1939 – 3.1.1940 vääpeli V Marttilalla. (Tällä hetkellä sattuneesta syystä hänen kotonaan os. Simonniemi). Ajalta 4.1.1940 – 5.3.1940 komppaniassa konseptina (alikersantti E Kylmälä), sekä 5.3.1940 edelleen alikersantti Leevi Kylmälän hallussa, joka on tällä hetkellä majoitustiedustelussa.

2./JR 27 päällikkö:

Res ltn: P. Juvari (eps).

Komppania lähettää täällä olevan osan sotapäiväkirjasta. (4.1.40 – 5.3.40).

